

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-02-21
Besvaras senast
2025-03-05 kl. 12.00

Till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall (M)

2024/25:826 Försäkringskassans återkrav vid personlig assistans

Återigen har det uppmärksammats ett fall där Försäkringskassan har ställt ett omfattande återbetalningskrav på en enskild individ som har personlig assistans genom LSS. I det här fallet handlar det om en kvinna som är helt beroende av personlig assistans och där Försäkringskassan menar att hon borde ha anmält när hon efter sjukskrivning slutade på ett arbete, vilket enligt myndigheten bedöms innebära ”väsentligt ändrade förhållanden”. Dock var antalet assistanstimmar som hon fick precis lika många före, under och efter den korta period som hon arbetade. Eftersom det hela utspelade sig 2014 har Försäkringskassan nu ställt återbetalningskrav på över en miljon kronor till en person som är beroende av assistans dygnet runt och som saknar egen försörjning.

Detta är bara ytterligare ett exempel på hur Försäkringskassan ställer återbetalningskrav riktade både till enskilda individer och till assistansanordnare utifrån premissen att de själva borde ha anmält förändrade levnadsförhållanden till myndigheten. Därmed blir det den enskilde eller dennes assistansanordnare som kontinuerligt ska överpröva Försäkringskassans tidigare beslut. Även i de fall där en annan del av Försäkringskassan har blivit informerad om en förändrad livssituation för en enskild individ vidareförmedlas inte den informationen internt inom myndigheten, utan ansvaret läggs ändå på den enskilde eller på assistansanordnaren att kontakta rätt handläggare.

Att bedrägerier och välfärds kriminalitet ska motverkas finns det en bred konsensus om i Sveriges riksdag, och i de fallen ska det både riktas återbetalningskrav och anmälas till polisen. Detta skiljer sig markant från när individer på grund av bristande uppföljning från myndighetens sida, som kan sträcka sig ett decennium tillbaka i tiden, påförs återbetalningskrav på enorma belopp. Den här problematiken har under lång tid uppmärksammats från funktionsrättsorganisationer och assistansanordnare, men åtgärder från regeringens sida har uteblivit. Många upplever att det i dag råder stor rättsosäkerhet, eftersom grunderna för när återbetalningskrav kan ställas är ytterst oklara och kan sträcka sig långt tillbaka i tiden.

Med utgångspunkt i ovanstående vill jag ställa följande fråga till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall:

Avser statsrådet att ta några initiativ i syfte att förtydliga grunderna för när återkrav kan ställas av Försäkringskassan kopplat till personlig assistans?

.....

Christofer Bergenblock (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck